

ITE-VET
2016–2018

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Transferfördender Unterricht

**Заняття, що сприяють передачі вміння
ВЧИТИСЯ**

The following report is a result of the
ITE-VET project which is part of the
Erasmus+ Programme of the European
Union.

This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Format 16:10

Transferfördernder Unterricht

Заняття, що сприяють передачі вміння
ВЧИТИСЯ

ao. Univ. Prof. Dr. Richard Fortmüller
Melanie Rünzler, BSc

ao. Унів. Проф. Д-р Ріхард Фортмюллер
Мелані Рюнцлер, BSc

KYIV, FEBRUAR 2018

Zentrale Fragestellung

Центральне питання

Чи можуть студенти застосувати **бухгалтерські** знання та навички, отримані в процесі вивчення бухгалтерського обліку, до завдань з інших підручників з **бухгалтерського обліку** (= в нових проблемних ситуаціях)?

Sind SchülerInnen in der Lage, die im Rechnungswesenunterricht erworbenen Kostenrechnungskennntnisse und -fertigkeiten auf Aufgabenstellungen anderer Rechnungswesenlehrbücher (=auf neue Problemsituationen) zu übertragen?

→ **Stichprobe:** 243 Schüler/innen des 3. Jahrgangs aus fünf Handelsakademien

Вибірка: 243 студентів третього року з п'яти комерційних академій

- „*Rechnungswesen & Controlling, HAK III*“ von Klaus-Peter Haberl, Rudolf Lechner, Helmut Bauer, Gerhard Veidl

- → 2 Schulen «Бухгалтерський облік та контроль, НАК III» Клаус-Пітер Хаберл, Рудольф Лехнер, Гельмут Бауер, Герхард Вейдл
□ 2 школи

- „*Rechnungswesen – leicht verständlich, HAK III*“ von Claudia Gründl, Christine Steiger, Dieter Schneider

- → 2 Schulen "Облік - легко зрозуміти, НАК III" Клаудія Грюндель, Крістін Штайгер, Дітер Шнайдер
□ 2 школи

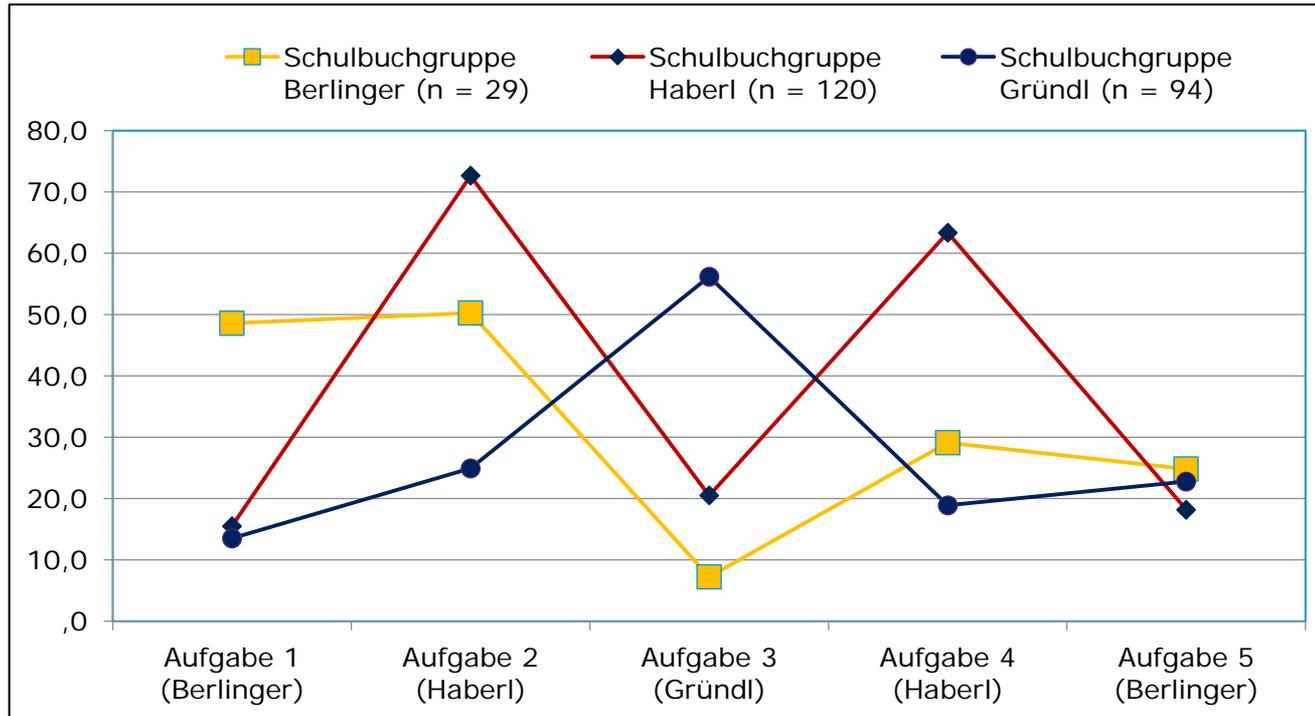

- „*Rechnungswesen heute, HAK III*“ von Roland Berlinger, Peter Till, Jürgen Luger, Edeltraud Scherner-Tromayer, Josef Abfalter

- → 1 Schule "Бухгалтерський облік сьогодні, НАК III" Роланд Берлінгер, Пітер Тіль, Юрген Лугер, Едельтроль Шернер-Тромейер, Йозеф Абфальтер □ 1 школа

Ergebnisse Результаты

Mittelwerte der Testergebnisse
(in % der maximal erreichbaren Punktezahl)
Середні значення результатів тесту
(у % від максимального балу)

Навчальна група

задача

Zwei Formen des Lerntransfers

Дві форми організації передачі вміння вчитися

- ⇒ **Einfluss des Lernens auf die Bewältigung von konkreten (beruflichen) Aufgaben und komplexen Problemstellungen**

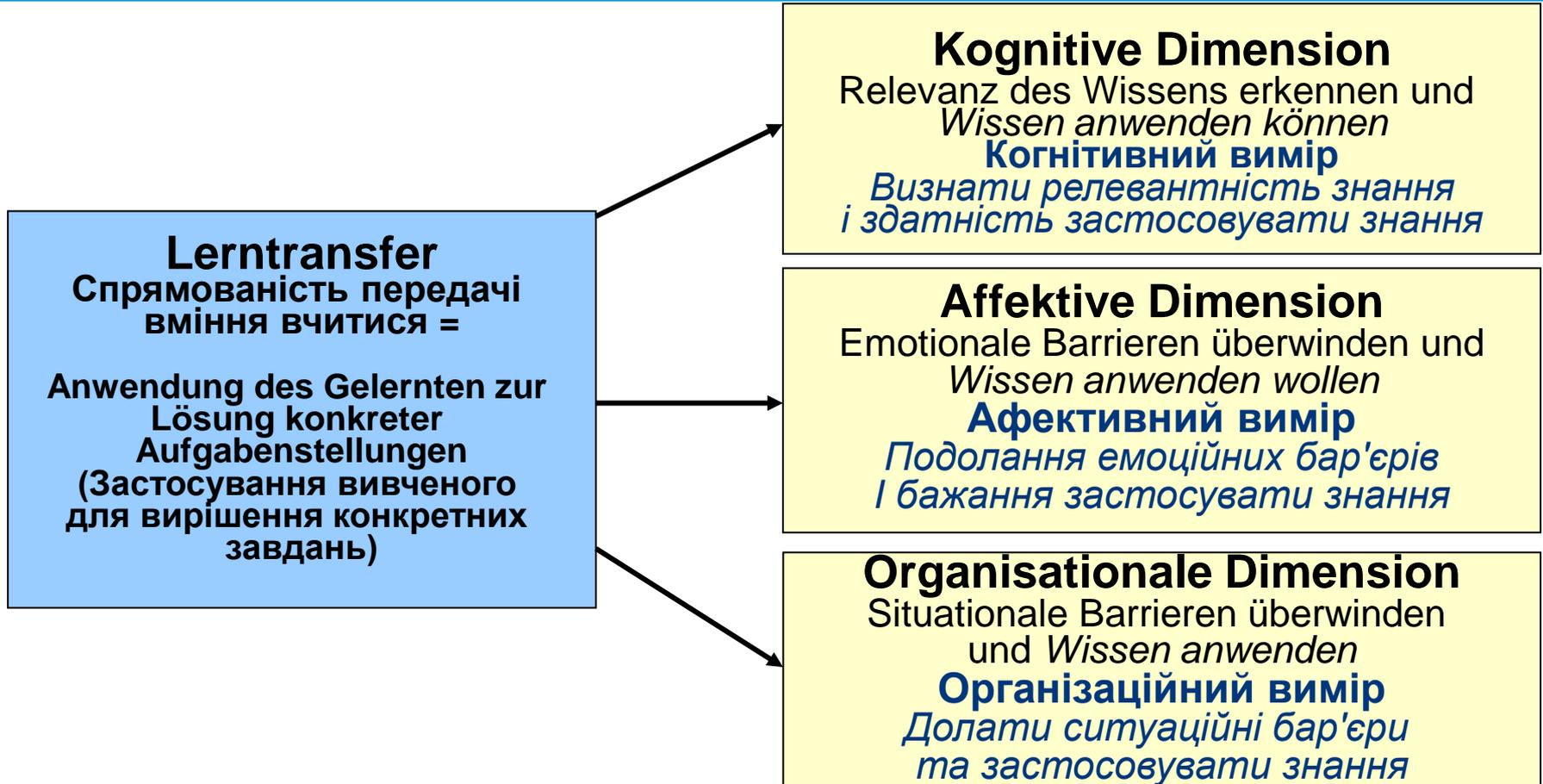
Вплив навчання на виконання конкретних професійних завдань і комплексних проблем

- ⇒ **Einfluss des Lernens auf weiterführendes Lernen (Befähigung zur laufenden Weiterbildung)**

Вплив навчання на здатність постійно навчатися (Кваліфікація для продовження навчання)

Dimensionen des Lerntransfers

Виміри спрямованості передачі вміння вчитися

Theorie identischer Elemente

Теорія однакових елементів

Theoretische Grundlage:

Behavioristische Lerntheorie von Thorndike

Grundannahmen:

Lernen besteht im Aufbau von Reiz-Reaktions-Verbindungen

- durch Verstärkung
- des in einer Situation (Reize)
- gezeigten Verhaltens (Reaktionen)

Positiver Transfer tritt auf, wenn in Lern- und Anwendungssituation

- dieselben Reize gegeben und
- dieselben Reaktionen gefordert sind

Теоретичні основи:

Біхевіористська теорія навчання
Торндайка

Основні положення:

Навчання полягає у формуванні зв'язків стимул-реакція

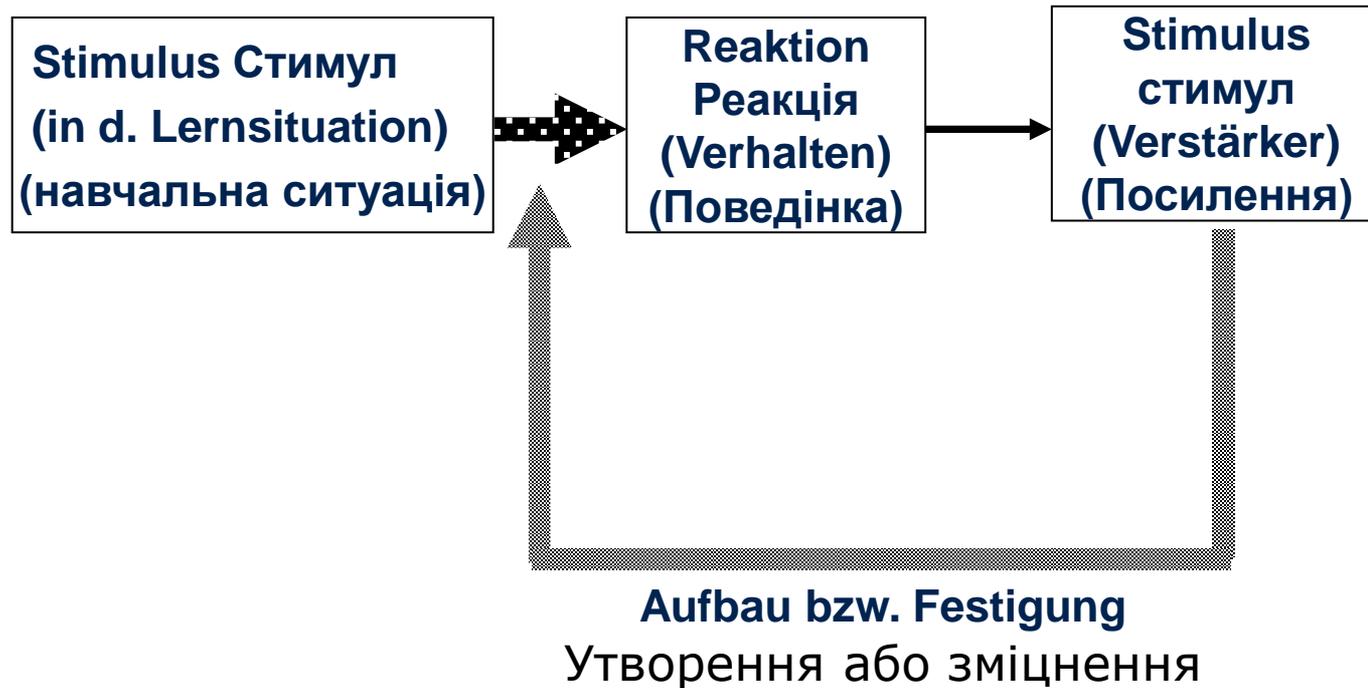
- шляхом підкріплення
- ситуацією (стимули)
- демонстрація поведінки (реакції)

Позитивна передача відбувається, коли в навчанні та ситуації застосовуються

- ті ж самі подразники і
- потрібні ті ж реакції

Lerntheorie von Thorndike

Теорія навчання Торндайка

Transfer von Prinzipien

Принципи передачі

Theoretische Grundlage:

Kognitive Lerntheorie

Grundannahmen:

Lernen besteht im Verstehen von Grundprinzipien (Regeln)

- durch Herausarbeiten der allgemeinen Regel,
- Erläuterung anhand konkreter Beispiele,
- Bearbeitung von Anwendungsaufgaben

Positiver Transfer tritt auf, wenn in Lern- und Anwendungssituation

- dieselben Problemstruktur gegeben und
- die Anwendung derselben Regel gefordert ist

Теоретичні основи:

Когнітивна теорія навчання

Основні положення:

Навчання полягає в розумінні основних принципів (правил)

- шляхом опрацювання загального правила,
- пояснення на конкретних прикладах
- виконання завдань програми

Позитивна передача відбувається у ситуації навчання та ситуації застосування

- з урахуванням тієї ж структури проблеми
- застосуванням того самого правила

Theoretische Grundlage:

Kognitive Lerntheorie

Grundannahmen:

Lernen besteht im Aufbau von Denkwegen (prozedurales Wissen)

- Bearbeitung von Anwendungsaufgaben
- Finden von Lösungswegen
- Üben mit variierenden Aufgabenstellungen

Positiver Transfer tritt auf, wenn in Lern- und Anwendungssituation

- dieselben Aufgabenarten gegeben und
- dieselben Vorgehensweisen (Lösungswege) gefordert sind

Теоретичні основи:

Когнітивна теорія навчання

Основні положення:

Навчання полягає в структуруванні мислення (процедурні знання)

- опрацювання завдань програми
- знаходження рішення
- практикування з різноманітними завданнями

Позитивна передача відбувається, коли в навчанні та ситуації застосування

- враховуються ті ж типи завдань
- потрібні ті ж процедури (рішення)

Situierte Kognition

Ситуаційне пізнання

Theoretische Grundlage:

Radikaler Konstruktivismus

Grundannahmen:

Lernen besteht in der Entwicklung von (Wirklichkeits-)Konstruktionen

- durch Auseinandersetzung mit authentischen Problemen,
- Entwicklung von passenden (viablen) Lösungen (Sichtweisen),
- die aber keine objektive Gültigkeit (Wahrheit) beanspruchen können

Positiver Transfer tritt auf, wenn

- die Lernsituation authentisch ist und
- somit der Anwendungssituation entspricht

Теоретичні основи:

Радикальний конструктивізм

Основні положення:

Навчання полягає у розробці (реальних) прикладів,

- обговоренні справжніх проблем,
- розробці відповідних (життєздатних) рішень (перспектив),
- які не можуть претендувати на об'єктивну обґрунтованість (істину)

Позитивна передача відбувається, коли

- навчальна ситуація автентична і
- таким чином, відповідає ситуації застосування

Lerntheoretische Grundlagen

Основи теорії навчання

Deklaratives Wissen Декларативні знання		Prozedurales Wissen Процесуальні знання
Wissen «über» Explizites Wissen über Fakten, Ereignisse, Zusammenhänge Знання «про» Явне знання про факти, події, відносини	Generelle Beschreibung Загальний опис	Wissen «wie» Implizites Wissen darüber, wie vorzugehen ist Знання «як» Неявні знання про те, як продовжити
«Explizit» Informationen können z.B. verbal wiedergegeben oder graphisch dargestellt werden Явне, наочне Інформація може бути, наприклад, відтворена словесно або графічно	Charakteristisches Merkmal Характерна особливість	«Implizit» Wissen kann nicht explizit dargelegt, jedoch unmittelbar ausgeführt werden Неявно Знання не можуть бути чітко визначені, але можуть бути виконані негайно
«Wissen» Kenntnisse, Informationen Знання Знання, інформація	Alltagssprache Повсякденна мова	«Können» Fertigkeiten, Fähigkeiten Можливість Готовність, навички
«Aufnahme +Elaboration» Informationsaufnahme (z.B. Lesen eines Textes) Запис + розробка запис інформації (наприклад, читання тексту)	Wissenserwerb Набуття знань	«Prozedualisierung» Erwerb im Rahmen von Denk- und Problemlöse-prozessen Процесуальність Набуття в контексті мислення та процесів вирішення проблем

Die kognitive Dimension Когнітивний вимір

Deklaratives Wissen Декларативні знання	Lerntransfer Трансфер знань через навчання	Prozedurales Wissen Процесуальні знання
<p>„Interpretativ“ Schrittweise Anwendung allgemeiner Strategien «Інтерпретація» Поступове застосування загальних стратегій</p>	<p>Wissensanwendung Застосування знань</p>	<p>„Direkt“ Operationen können un-mittelbar ausgeführt werden «Прямо» Операції можна виконати негайно</p>
<p>Langsam Повільно</p>	<p>Anwendungs- geschwindigkeit Швидкість застосування</p>	<p>Schnell Швидко</p>
<p>Fehleranfällig Схильність до помилок</p>	<p>Anwendungssicherheit Безпека застосування</p>	<p>Sicher Безпечно</p>
<p>Flexibel Potentiell in jeder relevanten Situation Гнучкість Потенційно в кожній відповідній ситуації</p>	<p>Anwendungs-möglichkeit Можливість застосування</p>	<p>Problemspezifisch Nur bei strukturell gleichartigen Problemen Специфічна проблема Тільки з структурно подібними проблемами</p>
<p>Groß Da flexible Anwendung möglich Високий Оскільки можливо гнучке застосування</p>	<p>Transferweite Рівень передачі</p>	<p>Gering Низький</p>
<p>Gering Aufgrund der Fehleranfälligkeit Низька Через частоту помилок</p>	<p>Transfer-wahrscheinlichkeit Ймовірність передачі</p>	<p>Groß Aufgrund der Anwendungssicherheit Велика Через безпеку програми</p>

Die affektive Dimension

Емоційний вимір

Lerntransfer abhängig von...

1. Emotionalem Bezug zur Thematik
2. Erwarteter emotionaler Befindlichkeit bei Anwendung des Gelernten
3. Erwarteten positiven und negativen Konsequenzen (Vorgesetzte und Kollegen)

Передача навчання залежить від ...

1. Емоційне посилення на тему
2. Очікуваний емоційний стан при використанні вивченого
3. Очікувані позитивні та негативні наслідки (керівники та колеги)

Die organisationale Dimension

Організаційний вимір

1. Passung des Gelernten

- zu expliziten und impliziten Normen in der Organisation
- zu organisatorischen Abläufen
- zu Kommunikationsstrukturen

2. Änderung des eigenen Verhaltens erfordern oft verändertes Verhalten der anderen Teammitglieder (Betroffenheit der gesamten Gruppe)

1. Підходить для вивчення

- явних та неявних норм у організаціях
- організаційних процесів
- комунікаційних структур

2. Зміна власної поведінки часто вимагає зміни поведінки інших членів команди (стурбованість впливає на всю групу)

Didaktische Maßnahmen

Дидактичні заходи

- Vermittlung allgemeiner Zusammenhänge und Lösungsprinzipien anhand konkreter Problemstellungen
→ Förderung des Erwerbs deklarativen Grundlagenwissens,
- Anwendung der vermittelten Lerninhalte bei Übungsaufgaben
→ Festigung und Ergänzung des deklarativen Wissens und zur Entwicklung prozeduralen Grundlagenwissens.
- Variation der Übungsaufgaben hinsichtlich situativer Oberflächenmerkmale
→ Förderung der Elaboration und Generalisierung des erworbenen Wissens.
- Variierende realitätsnahe Anwendungsaufgaben
→ Förderung der Übertragbarkeit des Gelernten auf außerschulische Aufgaben.
- За допомогою загальних зв'язків та принципів вирішення конкретних проблем
→ сприяння набуттю декларативних базових знань.
- Застосування опосередкованого змісту навчання в практичних завданнях
→ зміцнення і доповнення декларативних знань і розвиток процесуальної бази знань.
- Варіація вправ щодо зовнішніх ситуаційних характеристик
→ сприяння розробці та узагальненню отриманих знань.
- Різні реалістичні прикладні завдання
→ сприяння передачі вивченню позашкільних навчальних завдань.

Beispiele didaktischer Maßnahmen

Приклади дидактичних заходів

Problemorientierter Einstieg **Beispiel Marktforschung**

Проблемно-орієнтований вступ **Приклад маркетингових досліджень**

Problemorientierter Einstieg

Проблемно-орієнтований вступ

Die „Shoe Zoo GmbH“

- Unternehmerin Frau Müller
- 5 Filialen in Wien

"Взуттєвий зоопарк ТОВ"

- Підприємець пані Мюллер
- 5 відділень у Відні

Theorievermittlung mit Bezug auf das Problem des Einstieges

Теорія посередництва для проблемного вступу

Primärmarktforschung Первинне дослідження ринку

Befragung
опитування

Beobachtung
спостереження

Experiment
експеримент

Sekundärmarktforschung Вторинне дослідження ринку

Auswertung interner Daten
Оцінка внутрішніх даних

Auswertung externer
Daten
Оцінка зовнішніх даних

Vermittlung der allgemeinen Regel mithilfe konkreter Problemstellungen Beispiel Skonto

**Посередництво загального правила за допомогою
конкретних проблем
Приклад готівкової знижки**

Theorievermittlung ohne konkrete Problemstellung

Викладання теорії без конкретної проблеми

- Preisnachlass für eine vorzeitige Zahlung
- wird in den Zahlungsbedingungen vereinbart
- sollte vom Kunden wegen hoher Verzinsung in Anspruch genommen werden
- Häufig werden Zahlungsziele nicht eingehalten und Mahnungen ignoriert
→ Mahnwesen aufwendig für Lieferanten; Verrechnen von Mahnspesen und Verzugszinsen beeinträchtigt Kundenbeziehungen
- → viele Lieferanten bevorzugen stattdessen einen lukrativen Nachlass für sofortige Zahlung (=Skonto) zu gewähren.
- Der Skonto wird bereits in die Verkaufspreise miteinkalkuliert.

Знижку за дострокову оплату має бути узгоджено в умовах оплати і використано замовником через високі процентні ставки

Часто умови оплати не дотримуються, а нагадування ігноруються

→ Попередження про сплату боргу для постачальників; порядок нагадувань та процентна ставка за замовчуванням впливає на відносини з клієнтами

→ Багато постачальників воліють надавати прибуткову знижку за негайну оплату (= знижку).

Грошова знижка вже включена в ціну продажу.

nicht anwendungsorientiertes Beispiel I

не орієнтований на практику Приклад I

Beispiel:

Rechnungsbetrag in Höhe von € 3.000,- brutto;

8 Tage 2 % Skonto 30 Tage netto

Berechnen Sie die Höhe des Skontos sowie den zu bezahlenden Betrag bei Inanspruchnahme des Skontos.

Lösung:

Höhe des Skontos € 60,- ($3000 \cdot 0,02$)
Zu bezahlender Betrag abzüglich Skonto € 2.940,-
($3000 - \text{Skonto}$ oder $3000 \cdot 0,98$)

Приклад:

Сума рахунку-фактури € 3000, - брутто;

8 днів 2% знижка 30 днів нетто

Розрахуйте суму готівкової знижки та суми, яка підлягає сплаті при використанні дисконту.

Рішення:

Сума дисконту € 60, - ($3000 \cdot 0,02$)
Сума до оплати мінус готівкова знижка € 2.940, - ($3000 - \text{готівкова знижка}$ або $3000 \cdot 0,98$)

nicht anwendungsorientiertes Beispiel II

не орієнтований на практику Приклад II

Beispiel:

8 Tage 2 % Skonto 30 Tage netto

Berechnen Sie den zugrundeliegenden Jahreszinssatz.

Приклад:

8 днів 2% знижка 30 днів нетто

Обчислити базову річну відсоткову ставку

Lösung:

Розв'язок

2 % _____ 22 Tage дні

x % _____ 365 Tage дні

$$0,02/22 * 365 = 0,3318$$

Skonto entspricht einem Jahreszinssatz von 33,18 %
Знижка відповідає річній ставці 33,18%

anwendungsorientierte Problemstellung

Практико-орієнтована проблема

Eva's Eyewear GmbH ТОВ Окуляри від Єви

Kann bereits als
problemorientierter Einstieg
genutzt werden

Може бути використаний як вступ
до практико-орієнтованої проблеми

DANEK
GRAFIK, REPRO, DRUCK, GmbH

Eva's Eyewear GmbH
Blindengasse 12
1090 Vienna

	Invoice Date	March 14, 2018
	Delivery Date	March 14, 2018
8.000 x Advertising Brochures	Invoice	199874
FAKTURA Nr. 10/768	Customer	32876
8.000 Stück Werbebroschüren		

FORMAT:	21,0 cm x 26,0 cm
UNTERLAGEN:	Belichtungsfähige PDF-Daten beige gestellt
UMFANG:	4 Seiten Umschlag, 10 Seiten Kern 210 x 260 mm
DRUCK:	4/4-fbg. Abfallend Skala + Umschlag außen Dispolack glänzend
PAPIER:	Umschlag: BD GLZD 150g, Kern: BD GLZD 90g
VERARBEITUNG:	Formatbeschnitt, falzen, Klammerheftung, adressieren, postfertigen, Postaufgabe

Total Amount	EUR	2.500,00
+ 20 % Tax	EUR	500,00
Amount Due	EUR	3.000,00

Terms of payment: 8 days with 2% cash discount or within 30 days net

DANEK Grafik Repro Druck Ges.m.b.H.
A-7053 Hornstein, Industriestraße 1/1 1
Tel.: 026689/2306-0, Fax: 026689/2306-30

www.danek-druck.at, e-Mail: office@danek-druck.at, repro@danek-druck.at

Anwendung allgemeiner Regel auf variierende Kontexte

Застосування загального правила в різних контекстах

KFZ Werkstatt Keller
Hernalser Gürtel 174
1170 Wien
Tel.: 01/2487490

KFZ Werkstatt Keller • Hernalser Gürtel 174 • 1170 Wien

Frau
Michaela Müller
Musterstraße 1
1234 Musterstadt

Rechnung 2012-8967	
Datum	25.07.2018
Fällig am	08.08.2018
Leistungserbringung	25.07.2018-25.07.2018
Kunden-Nr.	N-2012-0959
UID-Nr.	228590435
Bearbeiter	Heinrich Huber

Art.-Nr.	Bezeichnung	Menge	Einzel	MwSt	Netto
	VW Golf IV Kennzeichen: W-24689U km: 90020 (am 25.07.2012) Erstzulassung: 05.06.2003 Fahrg.-Nr: 23456789 Schlüssel-Nr: 00192019/0120262 Nächste HU/AU: 10.06.2014				
GB-25008	Bremsscheibe Golf IV	2 Stk.	29,99	20%	59,98
LS-120	Bremsscheiben auswechseln (Ein- und Ausbau)	2 Std.	17,50	20%	35,00
	VW Golf IV				
	Netto				94,98 EUR
	MwSt 20%				19,00 EUR
	GESAMTBETRAG				113,98 EUR

5 % Skonto bei Zahlung bis zum 27.07.2018.

Zu bezahlender Betrag bei Überweisung am 27.07?
113,98*0,95= € 108,28

Яка сума підлягає сплаті за банківський переказ 27.07?
113,98*0,95=108.28 євро

Bank Austria Creditanstalt			ÜBERWEISUNG - INLAND	
EUR	Betrag			
			5.820,00	
Kontonummer EmpfängerIn	BLZ Empfängerbank	Empfängerbank		
12560000023	12000	Bank Austria Creditanstalt		
EmpfängerIn				
Habeler & Bauer GesmbH				
Sebastian Hirsch			Verwendungszweck	
Unterschrift AuftraggeberIn - bei Verwendung als Überweisungsauftrag			R 100903432, Hirsch	
			abzüglich 3 % Skonto	
Kontonummer AuftraggeberIn	BLZ - Auftrag./Bankverm.			
40561889	14000			
AuftraggeberIn/EinzahlerIn - Name und Anschrift				
Sebastian Hirsch				
1060 Wien, Esterhazygasse 9				

11100400 - 04.07

005

41+

Ursprünglicher Rechnungsbetrag?
5820/97*100= € 6.000,-
Яка сума оригіналу рахунка-фактури?
5820/97* 100=6000 євро

Steigende Komplexität der Problemstellungen

**Beispiel Umrechnung von
Valuten und Devisen**

**Підвищення складності проблем
Приклад з конвертацією валют**

Umrechnen von Valuten und Devisen – Theorie I

Конвертація валюти - Теорія I

- Valuten: ausländisches Geld in Form von Banknoten oder Münzen
- Devisen: auf fremde Währung lautende Guthaben bei Kreditinstituten zum Ausgleich von Forderungen und Verbindlichkeiten in ausländischer Währung.
- *Mengennotierung*: Preis einer Einheit der inländischen Währung in Einheiten der ausländischen Währung
- *Preisnotierung*: Preis einer Einheit der ausländischen Währung in Einheiten der inländischen Währung
- Валюта: Іноземні гроші у вигляді банкнот або монет
- Іноземна валюта: банківські залишки в іноземній валюті для погашення дебіторської заборгованості та зобов'язань в іноземній валюті.
- Непряме котирування: Ціна одиниці вітчизняної валюти в одиницях іноземної валюти
- Котирування ціни: Ціна одиниці іноземної валюти в одиницях національної валюти

Umrechnen von Valuten und Devisen – Theorie II

Конвертація валют – Теорія II

Valuten und Devisen werden von Kreditinstituten gekauft bzw. an Kreditinstitute verkauft → Unterscheidung Ankaufskurs und Verkaufskurs

- **Ankaufskurs:** das Kreditinstitut kauft ausländische Zahlungsmittel vom Bankkunden (der höhere Kurs)
- **Verkaufskurs:** das Kreditinstitut verkauft ausländische Zahlungsmittel an den Bankkunden (der niedrigere Kurs)

Kauf von Valuten/Devisen von einem Kreditinstitut	Verkauf von Valuten/Devisen an ein Kreditinstitut
Fremdwährungsbetrag: Verkaufskurs	Fremdwährungsbetrag/Ankaufskurs

Іноземні валюти купуються або продаються, наприклад, кредитними установами
→ Відмінність між ціною покупки та ціною продажу

- Ціна покупки: банк купує іноземну валюту від клієнтів банку (більша ставка)
- Ціна продажу: банк продає готівкову іноземну валюту для клієнтів банку (нижча ставка)

Купівля іноземної валюти в банку	Продаж іноземної валюти банку
Сума в іноземній валюті: курс продажу	Сума в іноземній валюті: курс покупки

Beispiel - geringe Komplexität

Приклад невисокої складності

Philipp macht Urlaub in Kanada und möchte dafür 100 CAD mitnehmen. Berechne den Eurobetrag, den er dafür umtauschen muss. (Kurs 1 EUR = 1,5615 CAD)

Філіп, збираючись у відпустку в Канаду, хотів би взяти з собою 100 CAD. Обчисліть суму євро, яку він має обміняти. (Курс 1 EUR = 1.5615 CAD)

Lösung: Рішення:

$$100/1,5615 = \text{€ } 64,04$$

Beispiel - mittlere Komplexität

Приклад середньої складності

Ein Kunde aus Japan überweist einen offenen Rechnungsbetrag in Höhe von JPY 80.000,-. Berechnen Sie den Betrag den die Bank auf unsrem Konto gutschreibt.

Клієнт з Японії переведе непогашену суму в розмірі 80 000 єн. Розрахуйте суму, яку банк зарахує на наш рахунок.

KURSLISTE

Die Kurse vom 29.01.18 gegenüber dem Euro:

Lösung: Рішення

$80\ 000 / 135,5 = \text{€ } 590,41$

Währung	Devisen		Valuten	
	kaufen (Geld)	verkaufen (Brief)	kaufen (Geld)	verkaufen (Brief)
Australische Dollar . AUD	1,54000	1,52200	1,57900	1,48300
Bulgarische Lev . BGN	1,95924	1,88240	1,95982	1,88182
Chinesische Renmimbi . CNY	7,89778	7,51402	9,35590	6,05590
Dänische Kronen . DKK	7,47090	7,41490	7,56490	7,32090
Euro . EUR	1	1	1	1
Hongkong-Dollar . HKD	9,85600	9,52600	10,64950	8,73250
Indische Rupien . INR	78,43490	75,52510	86,58000	67,38000
Island Kronen . ISK	152,080	148,080	300,000	100,000
Israelische Shekel . ILS	4,23499	4,02921	4,59660	3,66760
Japanische Yen . JPY	135,500	134,200	137,300	132,400
Kanadische Dollar . CAD	1,53750	1,52050	1,56150	1,49650

Beispiel - höhere Komplexität

Приклад високої складності

2010 lag der Kurs für einen Euro noch etwa bei 1,40 SFR. Heute liegt der Kurs bei ca. 1,16 SFR. Welche Auswirkungen hat dies für die Exporte der Schweiz in die Euro Länder?

У 2010 році ціна за один євро склала близько 1,40 SRF. Сьогодні ціна складає близько 1,16 SFR. Який вплив це має на експорт з Швейцарії до Єврозони?

Lösung: Рішення

Schweizer Produkte werden im Euroraum teurer, weshalb die Exporte der Schweiz sinken.

Швейцарські товари стають дорожчими в Єврозоні, тому експорт Швейцарії падає.

VIENNA UNIVERSITY OF
ECONOMICS AND BUSINESS

ao. Univ. Prof. Dr. Richard Fortmüller

**Vienna University of Economics
and Business**

*Institute for Business Education
Department Management*

Welthandelsplatz 1, 1020 Vienna

Tel.: +43-1-31336-4631

E-Mail: richard.fortmüller@wu.ac.at